

BELEIDSREGELS terugvordering Participatiewet, Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) ISD Noordenkwartier.

Inwerkingtreding wijzigingen: 1 januari 2018

ALGEMEEN

1. Begripsbepalingen

1. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
  - a. ISD: de Intergemeentelijke Sociale Dienst Noordenkwartier;
  - b. bestuur: het dagelijks bestuur van de ISD;
  - c. inlichtingenplicht: verplichting genoemd in artikel 17, lid 1 van de Participatiewet, artikel 13, lid 1 van de IOAW, artikel 13, lid 1 van de IOAZ en artikel 30c, lid 2 en 3 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
  - d. fraudevordering: vordering in verband met ten onrechte of tot een te hoog bedrag verleende uitkering als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht;
  - e. bruteren: het verhogen van de vordering met de loonbelasting en premies volksverzekeringen waarvoor de gemeente die de uitkering verstrekt krachtens de Wet op de loonbelasting 1964 inhoudingsplichtig is voor zover deze belasting en premies niet verrekend kunnen worden met de door het college af te dragen loonbelasting en premies volksverzekeringen;
  - f. IOAW: de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
  - g. IOAZ: de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
  - h. uitkering: de door het bestuur verleende bijstand in het kader van de Participatiewet of verleende inkomensvoorziening in het kader van de IOAW en IOAZ;
  - i. Awb: Algemene wet bestuursrecht.
2. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ en de Awb.

2. Wettelijke verplichting en bevoegdheid

- a. Het bestuur is op grond van artikel 58 lid 1 van de Participatiewet, artikel 25 lid 1 IOAW en artikel 25 lid 1 IOAZ gehouden de uitkering terug te vorderen indien deze ten onrechte of tot een te hoog bedrag is ontvangen als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht.
- b. Het bestuur maakt van de haar op grond van artikel 58 Participatiewet, artikel 59 Participatiewet en artikel 25 en 26 IOAW en IOAZ toekomende bevoegdheden gebruik op de hierna beschreven wijze.

TERUGVORDERING

3. Reikwijdte

Het bestuur vordert uitkeringen die ten onrechte of tot een te hoog bedrag zijn verleend van belanghebbenden terug.

4. Uitzonderingen voortvloeiende uit de jurisprudentie

- a. In afwijking van het bepaalde in artikel 3 vordert het bestuur een door haar na ontvangst van een signaal ten onrechte of tot een te hoog bedrag verstrekte uitkering niet terug, voor zover deze uitkering ook zes maanden na ontvangst van dit signaal nog onterecht of tot een te hoog bedrag is verleend, tenzij belanghebbende in dit kader de inlichtingenplicht heeft geschonden (zesmaanden-jurisprudentie). Onder een signaal wordt verstaan relevante informatie waaruit kan worden afgeleid dat er ten onrechte of teveel wordt betaald en dat het bestuur op grond daarvan actie zou moeten ondernemen.
- b. Het bestuur ziet af van brutering indien sprake is van een vordering die is ontstaan buiten toedoen van belanghebbende en hem niet kan worden verweten dat de betaling van de schuld niet reeds is voldaan in het kalenderjaar waarop deze betrekking heeft.

5. Afzien van terugvordering

1. Het bestuur ziet op grond van doelmatigheidsoverwegingen af van het nemen van een terugvorderingsbesluit indien:
  - a. het terug te vorderen bedrag lager is dan € 150,00 of;
  - b. de vordering een voorlopige teruggaaf heffingskortingen van de Belastingdienst betreft, waarbij uit een voorlopige berekening blijkt dat de totale vordering lager ligt dan het onder a vermelde bedrag of;
  - c. het een terugvordering van de ouderenkorting en/of alleenstaande ouderenkorting betreft of;
  - d. het terug te vorderen bedrag is ontstaan door een fiscaal voordeel van een eerder teruggevorderd bedrag aan uitkering, ongeacht de aard van deze uitkering.
2. Indien degene aan wie te veel of ten onrechte uitkering is betaald inmiddels is overleden, wordt afgezien van terugvordering.
3. Indien degene van wie een bedrag kan worden teruggevorderd bedragen tegoed heeft van de ISD vindt verrekening plaats voordat de leden 1 en 2 worden toegepast.
4. Het op basis van het eerste lid genomen besluit tot (gedeeltelijk) afzien van terugvordering wordt ingetrokken, indien op een later tijdstip blijkt dat belanghebbende onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

6. Dringende redenen

Indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, kan het bestuur besluiten geheel of gedeeltelijk van terugvordering af te zien.

TERUGVORDERINGSPROCEDURE

7. Bij terugvordering wordt de volgende procedure gevolgd

1. Afgifte van een beschikking waarin in ieder geval wordt aangegeven:
  - de grondslag van het terugvorderingsbesluit;
  - de termijn waarbinnen moet worden betaald;
  - dat (indien van toepassing) het terug te betalen bedrag of saldo daarvan zal worden verhoogd met af te dragen premies en belasting wanneer het niet wordt terugbetaald binnen het jaar waarin de uitkering ten onrechte is uitbetaald;
  - De mogelijkheid om over te gaan tot interne verrekening indien degene nog een uitkering ontvangt;
  - de mogelijkheid om binnen zes weken na dagtekening van de beschikking om een aflossingsregeling te verzoeken;
  - de mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen.

- dat de beleidsregels van de ISD terug te vinden zijn op de website van de ISD.
2. Indien een uitkering wordt verstrekt op grond van de Participatiewet, IOAW of IOAZ bedraagt de aflossingsverplichting 5% van de van toepassing zijnde norm + het volledig gereserveerde vakantiegeld. Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met de bestuursrechtelijke boete zorgverzekering.

8. Procedure bij niet betalen

1. Indien degene van wie een bedrag is teruggevorderd na verzending van een beschikking niet uit eigen beweging tot betaling overgaat kan er interne verrekening plaatsvinden indien degene een bijstandsuitkering of een inkomensvoorziening ontvangt, anders wordt er een aanmaning verzonden.
2. Indien degene van wie een bedrag is teruggevorderd na verzending van een aanmaning niet uit eigen beweging tot betaling overgaat wordt een dwangbevel verzonden.

9. Betalingstermijnen

1. Bij een beschikking: zes weken.
2. Bij een aanmaning: twee weken.
3. Bij een dwangbevel: twee weken.

10. Aanmaning

Een aanmaning vermeldt ten minste:

- het bedrag van de vordering;
- de soort vordering;
- de termijn waarbinnen moet worden betaald;
- dat bij niet tijdige betaling deze kan worden afgedwongen door op kosten van de schuldenaar uit te voeren invorderingsmaatregelen.

11. Dwangbevel

1. Een dwangbevel vermeldt ten minste:
  - aan het hoofd het woord "dwangbevel" en de titel "In naam van de Koning";
  - het bedrag van de invorderbare hoofdsom;
  - het saldo van de vordering;
  - de beschikking of het wettelijk voorschrift waaruit de geldschuld voortvloeit;
  - de termijn waarbinnen alsnog betaald dient te worden;
  - dat het op kosten van de schuldenaar ten uitvoer kan worden gelegd;
  - de mogelijke wijzen van tenuitvoerlegging en de mogelijkheid van verzet;.
  - gevolgen bij niet tijdige betaling.
2. Bij het dwangbevel wordt een inlichtingenformulier gevoegd,
3. De bekendmaking van het dwangbevel gebeurt, in afwijking van artikel 4:123 lid 1 van de Awb, door middel van toezending per post aan degene van wie een bedrag is teruggevorderd.
4. Het dwangbevel levert een executoriale titel op als bedoeld in artikel 4:116 van de Awb.

12. Overdracht aan deurwaarder en vaststellen wettelijke rente

Een vordering wordt pas overgedragen aan een deurwaarder wanneer de ISD zelf geen interne of externe verrekeningsmogelijkheden meer heeft. Na overdracht aan een deurwaarder wordt wettelijke rente in rekening gebracht.

13. Bruterij

1. Bruterij van (het saldo van) de vordering overeenkomstig de artikelen 58 lid 5 Participatiewet, 25 lid 5 IOAW en 25 lid 5 IOAZ vindt plaats indien:

- a. de fraudevordering betrekking heeft op een periode gelegen in een vorig kalenderjaar of kalenderjaren of;
  - b. de fraudevordering niet (volledig) is voldaan in het kalenderjaar waarin de uitkering ten onrechte is verstrekt.
2. Wanneer door een andere (uitkerende) instantie wordt verzocht om een verrekenstaat wordt deze altijd bruto opgesteld.

14. Aflossing en aflossingstermijnen

1. Vorderingen als bedoeld in deze beleidsregels dienen door middel van een betaling ineens binnen de daartoe gestelde termijn te worden voldaan. Indien het inkomen en/of de omstandigheden daar aanleiding toe geven, kan om een betalingsregeling worden verzocht. Indien het verzoek wordt ingewilligd dan wordt het maandelijkse aflossingsbedrag vastgesteld in principe op 10% van de van toepassing zijnde uitkeringsnorm. In overleg kan een lagere/hogere aflossing worden overeengekomen.
2. Het vastgestelde bedrag blijft in beginsel gedurende de gehele aflossingsperiode ongewijzigd.
3. De aflossing dient maandelijks aan de ISD, telkens voor de 1e van de volgende maand, te worden overgemaakt.
4. Indien de gegevens uit Suwinet daartoe aanleiding geven, kan een herziening van het aflossingsbedrag plaatsvinden. Daarnaast kan degene van wie een bedrag is teruggevorderd op grond van gewijzigde omstandigheden verzoeken om het aflossingsbedrag te herzien.

15. Verrekening en beslaglegging

1. Indien degene van wie een bedrag is teruggevorderd zijn betalingsverplichting, na verzending van een dwangbevel, niet (voldoende) nakomt wordt overgegaan tot invorderingsmaatregelen.
2. Invorderingsmaatregelen vinden plaats overeenkomstig de artikelen 60 en 60a Participatiewet, 28 IOAW en 28 IOAZ en in principe in onderstaande volgorde:
  - a. verrekening met de maandelijks verleende uitkering;
  - b. indien dit niet mogelijk is vereenvoudigd derdenbeslag;
  - c. indien dit niet mogelijk is, executoriaal beslag middels een deurwaarder.

16. Verwerking betalingen

1. Indien door de debiteur bij zijn betalingen niet wordt aangegeven waarop hij deze in mindering wil laten brengen, worden de betalingen in eerste aanleg in mindering gebracht op een netto vordering;
2. Na aflossing van deze vordering (eventueel na brutering bij overschrijding van een kalenderjaar), wordt afgelost op de eventuele opgelegde bestuurlijke boete, wanneer deze er niet is op de vordering die betrekking heeft op de oudste terugvorderingsperiode;
3. Indien een nieuwe (netto) vordering ontstaat en er is al een betalingsregeling getroffen voor een andere vordering of boete, dan loopt deze betalingsregeling door totdat de desbetreffende vordering of boete volledig is voldaan. Vervolgens worden de betalingen verwerkt zoals omschreven in lid 1 en lid 2.

17. Buiten invordering stellen van de terugvordering wegens schuldenproblematiek

1. Het bestuur kan besluiten op verzoek van belanghebbende geheel of gedeeltelijk van terugvordering af te zien indien:
  - a. De schuldenregeling wordt uitgevoerd door een erkende schuldhulpverlenende organisatie en;

- b. de vordering van de ISD wegens teruggevorderde uitkering tenminste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang;
  - c. er tenminste 10% wordt aangeboden van het op dat moment openstaande saldo van de vordering in het geval er geen sprake is van een schending van de inlichtingenplicht.
2. Niet eerder dan dat de belanghebbende de uit de schuldenregeling voortvloeiende aflossingen en afspraken volledig is nagekomen.
  3. Van lid 1 onder c kan worden afgeweken indien redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldenregeling met betrekking tot alle vorderingen zonder een zodanig besluit van de ISD niet tot stand zal komen dan wel tot een dwangakkoord zal leiden.

18. Geen schuldregeling bij overtreding informatieverplichtingen

Overeenkomstig de artikelen 60 c Participatiewet, 29 a IOAW en 29a IOAZ, wordt geen medewerking verleend aan een schuldregeling indien een vordering is ontstaan door schending van de inlichtingenplicht en hiervoor een bestuurlijke boete is opgelegd (dan wel met betrekking tot het niet of niet behoorlijk nakomen van die verplichtingen aangifte is gedaan op grond van het Wetboek van Strafrecht) voor zover deze medewerking leidt tot gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van deze vordering.

19. Kwijtschelding bij geen schending inlichtingenplicht

1. Het bestuur kan op verzoek van belanghebbende, dan wel ambtshalve besluiten het restant van een terugvordering uitkering die niet is ontstaan door een schending van de inlichtingenplicht kwijt te schelden indien:
  - a. belanghebbende gedurende drie jaar voorafgaand aan het verzoek volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan en;
  - b. belanghebbende tenminste 50% van de vordering heeft betaald of alsnog 50% van het restsaldo voldoet en;
  - c. voortzetting van aflossing van het volledige bedrag een onevenredige belasting vormt.
2. Indien op het moment van de besluitvorming meer is betaald dan hetgeen in het vorig lid is benoemd, is het meerdere niet onverschuldigd betaald en worden geen bedragen gerestitueerd.
3. Op grond van bijzondere omstandigheden kan worden afgeweken van hetgeen in het eerste lid is genoemd.

20. Kwijtschelding bij vorderingen die als gevolg van schending inlichtingenplicht zijn ontstaan

Het bestuur ziet op verzoek van belanghebbende, dan wel ambtshalve, op grond van de artikelen 58 lid 7 Participatiewet, 25 lid 6 IOAW en 25 lid 6 IOAZ af van (verdere) invordering van deze terugvordering indien:

1. a. belanghebbende gedurende tien jaar volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan;
  - b. belanghebbende gedurende tien jaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke rente en de op de invordering betrekking hebbende kosten, alsnog heeft betaald;
  - c. belanghebbende een bedrag, overeenkomend met ten minste 50% van het openstaande saldo in één keer aflost.
2. Indien op het moment van de besluitvorming meer is betaald dan hetgeen in het vorig lid is benoemd is het meerdere niet onverschuldigd betaald en worden er geen bedragen gerestitueerd.

21. Buiten invordering stellen van de vordering

- a. Het bestuur kan de vordering buiten invordering stellen indien de belanghebbende gedurende vijf jaar geen betalingen heeft verricht en het niet aannemelijk is dat hij dit op enig moment zal gaan doen. Dit is van toepassing indien de vordering niet het gevolg is van schending van de inlichtingenplicht Participatiewet, IOAW of IOAZ.
- b. Het bestuur kan de vordering buiten invordering stellen indien de belanghebbende gedurende tien jaar geen betalingen heeft verricht en het niet aannemelijk is dat hij dit op enig moment zal gaan doen. Dit is van toepassing indien de vordering het gevolg is van schending van de inlichtingenplicht Participatiewet, IOAW of IOAZ.
- c. Het bestuur kan de vordering buiten invordering stellen indien de belanghebbende is overleden en zal de vordering niet op de erven verhalen.

OVERIGE BEPALINGEN

22. Schorsende werking

1. Een bezwaar- of beroepschrift van de belanghebbende tegen een terugvorderings- en/of invorderingsbesluit heeft geen schorsende werking (art. 6:16 Awb).
2. Verzet tegen een dwangbevel heeft geen schorsende werking.
3. Ondanks een bezwaar- of beroepschrift, dan wel verzet, wordt doorgedaan met de maatregelen genoemd in de artikelen 7 t/m 15 van deze beleidsregels.
4. Het bestuur kan de invordering in het geval van bezwaar of beroep op verzoek van belanghebbende opschorten.

23. Hardheidsclausule

Het bestuur kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de beleidsregels, indien toepassing tot onbillijkheden leidt.